

Kaution

Kaution er et hyppigt benyttet kreditsikringsinstrument, som er med til at give kreditor sikkerhed for sit tilgodehavende. Ved en kautionsaftale binder kautionisten sig til at indfri debtors gæld under visse betingelser.

En kautionist hæfter som udgangspunkt personligt og ubetinget, hvilket vil sige at han hæfter med hele sin formue. Kaution kan kombineres med pant, og dette giver kreditor yderligere sikkerhed for at få sit tilgodehavende.

Definitioner og regulering

Debitor = hovedmanden

Lån/kredit = hovedfordringen

Definitioner:

I et kautionsforhold vil der altid være mindst tre parter: debitor, kredit og kautionist.

En debitor ønsker at optage et lån hos en kreditor. Der bliver herefter indgået en kreditaftale. Kreditor stiller krav om kaution som sikkerhed for lånet. Kautionisten afgiver herefter et kautionsløfte til sikkerhed for hovedfordringen.

Med kaution er der tale om subsidiær hæftelse da kautionisten kun skal betale, hvis hovedmanden ikke betaler gælden. Der er tale om en solidarisk hæftelse, men kautionistens hæftelse er subsidiær i forhold til hovedmanden.

Regulering:

Der findes ikke en kautionslov, og der er ikke mange lovregler om kaution. Af lovregulering specifikt om kaution finde navnlig følgende:

- Lov om finansiel virksomhed
- Gældbrevsloven
- Forældelsesloven
- Konkursloven
- Værgemålsloven

"Fælles holdning til privat kaution for banklån" er ikke en lovregel, men derimod et sæt spilleregler for benyttelse af privat auktion.

Krav ved kautionsaftalers indgåelse

Kaution hviler på en aftale. En aftale hviler grundlæggende på tilbud og accept af tilbuddet.

Indgåelse:

Kaution hviler på et løfte givet af løftegiver. Som oftest kommer kaution i stand, ved at hovedmanden anmoder kautionisten om at kautionere for sig over for kreditor. På baggrund af anmodningen afgiver kautionisten sit kautionsløfte over for kreditor.

Omfanget af kautionen afhænger af kautionsaftalen. Der er som udgangspunkt ingen formkrav til kautionsaftaler. En kautionsaftale kan dermed også indgås både mundtligt og skriftligt.

Når hovedforpligtesen ophører, ophører kautionsforpligtelsen også. Hovedforpligtelsen kan ophører, f.eks. på grund af indfrielse. Derudover kan den også ophøre på grund af forældelse.

Imidlertid kan ophør af kautionsforpligtelsen også ske uafhængigt af hovedforpligtelsen.

Ophør af kationen som følge af udløb, bortfald eller opsigelse:

En kautionist kan have interesse i, at forpligtelsen har en vis tidsmæssig begrænsning. Altså, at kautionsforpligtelsen udløber for fremtidige forpligtelser.

Privat kaution over for pengeinstitutter bortfalder efter ti år eller efter fem år, hvis der er tale om kaution for et lån uden fast forfaldstidspunkt eller en kredit med variabelt beløb.

Selve kautionsaftalen kan også indeholde en mulighed for opsigelse af selve kautionsforpligtelsen over for kreditor.

Ophør grundet forældelse af kautionsfordringen:

Forældelse af kautionsforpligtelser er reguleret i forældelsesloven. Efter denne bestemmelse forældes kautionsforpligtelsen efter de samme regler, som der gælder for hovedfordringen.

Da forældelsesfristen på hovedfordringen begynder ved hovedfordringens forfaldstid, vil hovedfordringen som udgangspunkt forældes tidligere end kautionsforpligtelse. Ophører hovedfordringen, vil kautionsforpligtelsen imidlertid sædvanligvis også ophører.

Regres mod hovedmanden

Regres mod hovedmanden:

Ved kaution er der tale om en solidarisk hæftelse for hovedmanden og kautionisten. Hovedmanden hæfter for gælden, mens kautionisten hæfter subsidiært. Da det er hovedmanden der har optaget lånet, er det også hovedmanden, som endeligt skal betale det skyldige beløb.

Når kautionisten indtræder i kreditors rettigheder, betyder det også at kautionisten indtræder i de eventuelle sikkerheds- og forretningsrettigheder, der måtte være stillet for hovedfordringen. Dette kræver dog at kautionisten har indfriet al sin gæld.

Anmeldelsesret ved hovedmandens og kautionistens konkurs:

Hvis hovedmanden erklæres konkurs, kan kreditor anmelde krav i konkursboet.

Hvis kautionisten går konkurs, kan kreditor anmelde krav i kautionistens konkursbo. Beløbet der anmeldes, er hovedstolen med fradrag af afdrag, som er betalt af hovedmanden, og afdrag, som er betalt af kautionisten.